

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 29 września 2016r. Związek (...) z siedzibą w Ł. wniósł o zasądzenie od Gminy R. kwoty 95.295,63 zł tytułem wpłaty członkowskiej na pokrycie wkładu własnego za 2012 r. na realizację budowy zakładu zagospodarowania odpadów w P., wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 kwietnia 2012 r. od kwoty 47.647,815 zł i od dnia 1 października 2012 r. od kwoty 47.647,815 zł do dnia zapłaty.

(pozew k.2-5)

W odpowiedzi na pozew z dnia 10 stycznia 2017 r. pozwana gmina wniosła o oddalenie powództwa w całości, kwestionując powództwo zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. Nadto pozwana wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu.

(odpowiedź na pozew k.47-51)

W dniu 14 lutego 2014 r. Gmina R. wystąpiła z pozwem wzajemnym i wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od Związku (...) z siedzibą w Ł. kwoty 28.293,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem zwrotu niewykorzystanych w okresie członkostwa Gminy R. w Związku (...) składek inwestycyjnych wniesionych przez Gminę R.. Nadto Gmina R. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu z wyodrębnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(pozew wzajemny, k. 80-82)

Na rozprawie w dniu 20 lutego 2017 r., a także w piśmie z dnia 9 marca 2017 r., Związek (...) wniósł o oddalenie powództwa wzajemnego w całości.

(e-protokół, k. 146- od 00:03:59;odpowiedź na pozew wzajemny, k. 150-158)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Związek (...) z siedzibą w Ł. powstał w celu zaspokajania potrzeb publicznych i interesów mieszkańców zrzeszonych gmin w zakresie rozwiązywania problemów związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, w szczególności poprzez utworzenie i prowadzenie kompleksowego regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi w celu realizacji własnych zadań gminy.

Statut związku został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa (...) nr 180, z 2009 roku, pod poz.1660 z późn.zm.

(pismo k.8;obwieszczenie k.9-10;dzienniki k.11-13)

Gmina R. przystąpiła do Związku (...) z siedzibą w Ł. 2009 roku i przyjęła statut związku..

(okoliczność bezsporna)

W związku realizacją wspólnego celu Związek (...) z siedzibą w Ł. podjął czynności przygotowawcze do realizacji budowy, utrzymania i eksploatacji Zakładu (...) wspólnego dla uczestników Związku, w tym dla Gminy R.. Związek uregulował m.in. stan prawny gruntów pod inwestycję, dokonał wykupu gruntów. uzyskiwał stosowne decyzje administracyjne, ogłaszał przetargi, wykonał meliorację, przygotował wnioski o dofinansowanie z funduszy europejskich itp. Kwota składek gmin członkowskich, podobnie jak pozwanej Gminy uwzględniana była w przychodzie stanowiącym podstawę wniosku o dofinansowanie.

(zawiadomienie, k. 119-120; informacja, k. 121; pismo, k. 122-139; statut związku k.9-11; zeznania świadków: D. K., k. 167v.-168-od 00:07:40, K. P., k. 168-169. – od 00:26:33; zeznania powoda, k. 169v.-170 – od 01:04:21)

Gmina R. wystąpiła ze Związku (...) z siedzibą w Ł. na mocy uchwały Rady Gminy nr (...) z dnia 30 sierpnia 2012 r. ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2012r.

(uchwała k.19)

W okresie pozostawania w związku (...) była obowiązana uiszczać corocznie wpłaty na działalność bieżącą (tzw. składka bieżąca) i wpłaty na wkład własny na inwestycję (tzw. składka inwestycyjna) na podstawie § 29 statutu związku. Zgodnie ust. 2 tego paragrafu wysokość corocznej wpłaty członkowskiej przypadającej na Gminę będącą uczestnikiem Związku ustala Zgromadzenie proporcjonalnie według ilości mieszkańców stale zamieszkałych na terenie danej gminy według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego według danych Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego. Zgodnie z § 29 ust. 6 Statutu na zasadach określonych w ust. 1 i 2 uczestnicy przekazują na rzecz Związku dotacje i inne środki z budżetów gmin na realizację zadań Związku, a także uczestniczą w zyskach i pokrywaniu strat.

(statut związku k.9-11)

Statut Związku (...) określał pojęcie majątku związku, tego jak powstaje, a także co składa się na dochody związku. Zgodnie z § 27 Majątek Związku, powstaje: 1) w drodze nabycia mienia przez Związek na realizację zadań Związku; 2) w drodze przekazania Związkowi mienia przez poszczególnych uczestników Związku; 3) w drodze innych zdarzeń.

W myśl § 28. Dochodami Związku, są: 1) coroczne wpłaty członkowskie na rzecz Związku, wnoszone przez uczestników w wysokości ustalonej przez Zgromadzenie; 2) dochody z majątku zakładów, przedsiębiorstw i urzędów Związku; 3) wpływy jednorazowe uzyskane ze sprzedaży części majątku Związku; 4) dotacje, darowizny i zapisy dokonywane na rzecz Związku; 5) wpisowe, o którym jest mowa w § 33 ust. 2 statutu .

(statut związku k.9-11)

Zgodnie z § 35 ust, 3 Statutu wystąpienie ze Związku uczestnika oraz jego wykluczenie, nie zwalnia gminy z obowiązków określonych w P 29 za okres, w którym Związek świadczył na jej rzecz usługi. W myśl § 36 Statutu występujący lub wykluczony ze Związku uczestnik ma prawo do zwrotu mienia przez niego wniesionego do Związku. Nadto Gminie występującej lub wykluczonej ze Związku zwraca się mienie przez nią przeka-zane na rzecz Związku, w naturze.

(statut związku k.9-11)

Za okres pozostawania w związku pozwana gmina uiszczała składki na wkład własny i składki inwestycyjne do 2011 roku. Za rok 2012 odmówiła uiszczenia składki na wkład własny. Wysokość składek była ustalana proporcjonalnie do liczby mieszkańców gminy zamieszkujących na jej terenie na dany rok.

(okoliczności bezsporne; zeznania pozwanego i powoda wzajemnego, k. 170-od 01:29:33)

Za okres pozostawania w związku pozwana gmina nie wniosła do Związku żadnego mienia.

(zeznania świadków: D. K., k. 167v.-od 00:07:40)

Uchwałą z dnia 18 października 2011 roku Związku (...) z siedzibą w Ł. określone zostały terminy płatności składek za 2011 rok jednorazowo do dnia 30 października 2011r. i za lata 2012-2014 w dwóch równych ratach do 31 marca i 30 września każdego roku. Na Gminę R. przypadająca składka na wkład własny na realizację projektu „Kompleksowy system gospodarki odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi dla obszaru Podregionu Północnego Województwa (...) wraz z budową zakładu zagospodarowania odpadów: za rok 2012 wyniosła 95.295,63 zł .

(uchwała k.17-17v.)

Pismem z dnia 29 listopada 2012 r. Gmina R. zwróciła się do Związku (...) o zwolnienie jej z opłaty za rok 2012 w kwocie 95.295,63 zł tytułem uiszczenia składki. W odpowiedzi Związek (...) przedstawił projekt uchwały planowanej na dzień 19 marca 2013 r.

(pisma, k. 20-21)

Uchwałą z dnia 19 marca 2013r. Zgromadzenia Związku (...) z siedzibą w Ł. określono szczegółowe zasady rozliczenia wpłat członkowskich Gminy R. na rzecz Związku za okres, gdy była ona uczestnikiem Związku. Wskazano w niej, że Gmina R. jest obowiązana wnieść wpłatę na pokrycie wkładu własnego na realizację budowy zagospodarowania odpadów w P. tj. składkę inwestycyjną w wysokości 31.963,50 zł w terminie do dnia 30 września 2013 r. Powyższa uchwała została uchylona w dniu 22 września 2014 r. uchwałą Zgromadzenia Związku (...) z siedzibą w Ł.. Ostatecznie Uchwałą Nr XII/76/2014 Zgromadzenia Międzygminnego B. z siedzibą w Ł. z dnia 22 września 2014r. określono, że Gmina R. jest obowiązana wnieść wpłatę na pokrycie wkładu własnego na realizację budowy zagospodarowania odpadów w P. w wysokości 95.295,63 zł w terminie do dnia 31 grudnia 2014r.

(uchwały, korespondencja, wezwania, k. 22-28)

Zgromadzenie Związku (...) z siedzibą w Ł. zatwierdziło sprawozdania finansowe oraz sprawozdania z wykonania budżetu za lata: 2010-2012 r. Składki gmin są uwzględniane w dochodach.

(uchwała wraz z załącznikami, k. 53-66;dziennik urzędowy, k. 57-71; uchwały wraz z załącznikami, k. 83-103).

Pismem, doręczonym 31 stycznia 2017 r., skierowanym do Związku (...) z siedzibą w Ł., Gmina R. wezwała do zapłaty kwoty 28.293,50 zł w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wezwania, z tytułu zwrotu niewykorzystanych składek inwestycyjnych wniesionych przez Gminę R..

(wezwanie, k. 104; potwierdzenie odbioru, k. 105)

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów, zeznań świadków, a także zeznań stron. Stan faktyczny był między stronami niesporny.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo główne jako zasadne podlegało uwzględnieniu niemal w całości. Natomiast powództwo wzajemne jako niezasadne zostało oddalone.

Zgodnie z art. 64 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym tj. z dnia 17 marca 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 446) w celu wspólnego wykonywania zadań publicznych gminy mogą tworzyć związki międzygminne. Związek międzygminny może być tworzony również w celu wspólnej obsługi, o której mowa w art. 10a.

2. Uchwały o utworzeniu związku podejmują rady zainteresowanych gmin.
3. Prawa i obowiązki gmin uczestniczących w związku międzygminnym, związane z wykonywaniem zadań przekazanych związkowi, przechodzą na związek z dniem ogłoszenia statutu związku.
4. Obowiązek utworzenia związku może być nałożony tylko w drodze ustawy, która określa zadania związku i tryb zatwierdzenia jego statutu.
5. Do związków międzygminnych stosuje się odpowiednio art. 8 ust. 2-5 i art. 39 ust. 4.

Na podstawie wymienionego przepisu doszło do utworzenia Związku (...) z siedzibą w Ł.. Do związku przystąpiła Gmina R.. Związek został zarejestrowany, zaś w Dzienniku Urzędowym Województwa (...) opublikowano został statut

związku po przeprowadzeniu postępowania wymienionego w art. 67 ustawy. Nie ulega zatem wątpliwości i doszło do skutecznego utworzenia związku międzygminnego, który na podstawie art. 65ust. 2 w/w ustawy nabył osobowość prawną.

Zgodnie z art. 67ust. 2 Statut związku powinien określać:

- 1) nazwę i siedzibę związku;
- 2) uczestników i czas trwania związku;
- 3) zadania związku;
- 4) organy związku, ich strukturę, zakres i tryb działania;
- 5) zasady korzystania z obiektów i urządzeń związku;
- 6) zasady udziału w kosztach wspólnej działalności, zyskach i pokrywania strat związku;
- 7) zasady przystępowania i występowania członków oraz zasady rozliczeń majątkowych;
- 8) zasady i tryb likwidacji związku;
- 9) inne zasady określające współdziałanie.

Na podstawie art.67 ust. 2 pkt 6 ustawy w zw. z art. 29 statutu na członków związku nałożono obowiązek udziału w kosztach działalności wspólnej, w tym pokrywania corocznie tzw. wkładu własnego na inwestycje.

Uchwałą z dnia 18 października 2011 roku Związku (...) z siedzibą w Ł. określone zostały terminy płatności składek za 2012 rok jednorazowo do dnia 30 października 2011r. i za lata 2012-2014 w dwóch równych ratach do 31 marca i 30 września każdego roku.

Na pozwaną gminę przypadła kwota 95.295,63 zł za rok 2012.

Powstałe w wyniku uchwał Związku (...) spory majątkowe pomiędzy gminą, która wystąpiła ze związku międzygminnego a tym związkiem, mają charakter cywilnoprawny, a tym samym do ich rozpoznania właściwe są sądy powszechne. /por. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 maja 2012 r. II OSK 671/12; wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 2 kwietnia 2003 r.I CK 265/02 oba publ. Legalis/

W niniejszej sprawie pozwana gmina podniosła zarzuty dotyczące nierozliczenia się związku międzygminnego, wobec jej wystąpienia ze Związku (...) z siedzibą w Ł.. Przy czym w tym zakresie wniosła ona powództwo wzajemne, które będzie podlegało analizie w dalszej części uzasadnienia.

Przedmiotem powództwa głównego było żądanie zasądzenia tzw. wpłat własnych na inwestycję należnych od pozwanej gminy za 2012 rok. Powództwem głównym nie były objęte wzajemne rozliczenia z tytułu uczestniczenia Gminy R. w związku. Nie jest istotne także z jakich przyczyn i w jakim celu pozwana gmina przystąpiła do związku. Z chwilą przystąpienia gminy do związku i przez czas pozostawania w nim Gminę R. obowiązywały tożsame z innymi członkami warunki ponoszenia wpłat własnych z tytułu działalności bieżącej i wpłat na inwestycje.

Gdy chodzi o w istocie sprzeczne wezwania do zapłaty kierowane do pozwanego (wynikały z uchylonej uchwały określającej szczegółowe rozliczenia między stronami), należy zauważyć iż nie miały one istotnego znaczenia dla rozpoznania sprawy, wobec tego że, wysokości wpłaty wynikała z uchwały z dnia 18 października 2011 roku, a tylko uchwały związku mogły rodzić obowiązek zapłaty po stronie gminy uczestniczącej w związku. Uchwała z dnia 22 września 2014 r. o szczegółowych zasadach rozliczenia zmieniła dla pozwanej gminy jedynie termin wymagalności tj. na dzień 31 grudnia 2014 r. Pozwana Gmina nie zaskarżała również tych uchwał i nie kwestionowała wysokości

składek czy też sposobu ich obliczenia. Nadto Gmina R. wystąpiła również z wnioskiem o zwolnienie jej z obowiązku uiszczenia ww. składki (k.20), co jednoznacznie stanowi, że co do zasady pozwana Gmina na etapie przedsądowym nie kwestionowała swojego obowiązku. Mając powyższe na uwadze sąd zasądził od pozwanej gminy na rzecz powoda kwotę 95.295,63 zł.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 w zw. z art. 455 k.c. Sąd uznał, że nie mogą być one naliczane – zgodnie z żądaniem pozwu – od dnia 1 kwietnia 2012 r. i od dnia 1 października 2012 r. Albowiem uchwała z dnia 22 września 2014 r. o szczegółowych zasadach rozliczenia zmieniła dla pozwanej gminy termin wymagalności tj. do dnia 31 grudnia 2014 r. – tym samym zniweczyła terminy płatności określonych w poprzednich uchwałach. Jest to stanowisko o tyle usprawiedliwione, że proces ostatecznego ustalenia rozliczenia był rozciągnięty w czasie. Powstały dwie sprzeczne uchwały. Obciążenie zatem pozwanego odsetkami za ten okres procedowania przez Związek uznać należy za bezzasadne. Tym samym żądanie odsetek za okres wcześniejszy przez powodowy Związek jest niezasadne. Albowiem to sama strona powodowa określiła termin zapłaty ostatecznego rozliczenia z występującym członkiem w uchwale na dzień 31 grudnia 2014 r., a zatem dopiero od dnia następnego Gmina R. pozostaje w opóźnieniu. Sąd zasądził więc odsetki ustawowe od zasądzonej kwoty od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowe za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty.

Na dzień zamknięcia rozprawy Sąd z urzędu uwzględnił zmianę stanu prawnego w zakresie prawa materialnego wynikającą z art. 2 w zw. z art. 56 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1830), która nadała art. 481 § 2 k.c. od dnia 1 stycznia 2016 r. następujące brzmienie: „Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy”. Przepis ten określa zatem nową kategorię odsetek ustawowych za opóźnienie naliczanych według innej stopy niż inne odsetki ustawowe (art. 359 § 2 k.c.). Zgodnie z art. 56 ustawy nowelizującej, do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Z tej przyczyny rozstrzygnięcie o odsetkach ustawowych (w tej sprawie służących wynagrodzeniu opóźnienia dłużnika) wymagało rozróżnienia okresów naliczania odsetek według innych stóp przed i po dniu 1 stycznia 2016 r.

Z uwagi na to, że żądanie powoda głównego zostało uwzględnione w całości, sąd o kosztach procesu rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Koszty poniesione przez stronę powodową wyniosły łącznie 11.982 zł (wynagrodzenie dla pełnomocnika wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa – 7.217 zł, opłata od pozwu – 4.765 zł). Wynagrodzenie pełnomocnika ustalone zostało przez sąd z uwzględnieniem rodzaju i stopnia zawiłości sprawy oraz nakładu pracy pełnomocnika na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Ponieważ strona pozwana przegrała proces w całości, sąd zasądził od niej na rzecz powoda kwotę 11.982 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Przechodząc do oceny powództwa wzajemnego. Wskazać należy, że Gmina R. domagała się zwrotu na jej rzecz kwoty 28.293,50 zł tytułem zwrotu niewykorzystanych w okresie członkostwa Gminy R. w Związku (...) wniesionych składek inwestycyjnych. Powód wzajemny podnosił, że związek nie świadczył na rzecz Gminy R. żadnych usług, a zatem w myśl § 35 ust. 3 Statutu nie miał do niej zastosowania. Powyższe rozumowanie powoda wzajemnego nie ma odzwierciedlenia w przepisach prawa.

W ocenie Sądu powództwo wzajemne jest niezasadne w całości i nie znajduje ono żadnych podstaw. Gmina R. dobrowolnie przystąpiła do Związku, zaakceptowała Statut, a także obowiązki jakie z tego wynikają. Związek przez czas w którym Gmina R. z mocy prawa zadania powoda wzajemnego związane z zaspokajaniem potrzeb publicznych i interesów mieszkańców zrzeszonych gmin w zakresie rozwiązywania problemów związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, w szczególności poprzez utworzenie i prowadzenie kompleksowego regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi w celu realizacji własnych zadań gmin, który będzie obejmował działania w zakresie m.in. przygotowania, realizacji budowy, utrzymania i eksploatacji Zakładu (...) wspólnego dla uczestników

Związku. W tym celu Związek uregulował m.in. stan prawny gruntów pod inwestycję, ogłaszał przetargi, wykonał meliorację, przygotował wnioski o dofinansowanie z funduszy europejskich itp. Twierdzenia zatem powoda wzajemnego, że Związek nie świadczył żadnych usług są całkowicie gołosłowne, gdyż sam fakt przystąpienia do Związku spowodował scedowanie pewnych obowiązków na rzecz powoda głównego.

Powódka wzajemna od swojego wystąpienia ze Związku była zobowiązania do ponoszenia ustalonych w uchwałach związku obciążeń finansowych, natomiast po wystąpieniu ze Związku, zgodnie z §35 ust. 3 Statutu uczestnik nadal jest zobowiązany do ponoszenia wpłat za okres, w którym Związek świadczył na rzecz uczestnika usługi.

Nadto wskazać należy, że szczegółowe zasady rozliczenia w przypadku wystąpienia ze Związku określa (zaakceptowany przez powoda wzajemnego) § 36 Statutu Związku. Powyższy paragraf określa, że występujący lub wykluczony ze Związku uczestnik ma prawo do zwrotu mienia przez niego wniesionego do Związku. Nadto Gminie występującej lub wykluczonej ze Związku zwraca się mienie przez nią przekazane na rzecz Związku, w naturze. Niemniej jednak w przedmiotowej sprawie Gmina R. nie wniosła do Związku żadnego mienia, które mogłoby zostać rozliczone. Statut wyraźnie bowiem odróżnia mienie od wniesionych wpłat członkowskich. Stosownie do § 27 Statutu majątek Związku powstaje m.in. w drodze przekazania Związkowi mienia przez poszczególnych uczestników Związku. Natomiast coroczne wpłaty członkowskie na rzecz Związku wnoszone przez uczestników w wysokości ustalonej przez Zgromadzenie stanowią jeden z elementów dochodu Związku i nie mogą zostać przeznaczone do zwrotu. Należy podkreślić, że kwoty wszystkich wpłat Uczestników zostały przeznaczone na realizację zadań Statutowych i stanowiły podstawę zaciągnięcia zobowiązań oraz udzielenia stosownych zabezpieczeń przez Związek na realizację zadania polegającego na utworzeniu i prowadzeniu kompleksowego regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi w celu realizacji własnych zadań gmin. Gmina

Rogów nie wniosła do Związku żadnego mienia ruchomego ani nieruchomego, które mogłoby podlegać rozliczeniu w związku z jej wystąpieniem. Powód wzajemny podnosił również nadwyżkę finansową jak wynikała w 2012 r., ale nie wskazuje w jakim zakresie miałyby w niej uczestniczyć, wskazuje tylko proporcjonalny udział w „niewykorzystanej składki inwestycyjnej, której jak już wskazano nie przewiduje się jej zwrotu. Natomiast nadwyżka finansowa była przeznaczana na dalsze inwestycje, nigdy nie była dzielona między uczestników.

Z tych wszystkich względów powództwo wzajemne podlegało oddaleniu w całości.

Sąd nie orzekł o kosztach procesu w zakresie powództwa wzajemnego, gdyż pozwany wzajemny, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika żądania w tym zakresie nie zgłosił.

z/ odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. powoda.